

PRESUDA SUDA

16. siječnja 1974.(*)

„Posljedice presuda sudova koji odlučuju u posljednjem stupnju“

U predmetu 166-73,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud, Njemačka), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Rheinmühlen-Düsseldorf, Düsseldorf-Halthausen,

i

Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel, Frankfurt am Main,

o tumačenju članka 177. drugog stavka Ugovora o EEZ-u,

SUD,

u sastavu: R. Lecourt, predsjednik, A. M. Donner (izvjestitelj) i M. Sørensen, predsjednici vijeća, R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh i A. J. Mackenzie Stuart, suci,

nezavisni odvjetnik: J. P. Warner,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 14. kolovoza 1973., koje je tajništvo Suda zaprimilo 4. rujna 1973., Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud, Njemačka) uputio je Sudu na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u prethodno pitanje dodjeljuje li se člankom 177. drugim stavkom „sudovima koji u skladu s nacionalnim pravom ne odlučuju u posljednjem stupnju potpuno neograničeno pravo pokrenuti postupak pred Sudom“ ili valja smatrati

da „taj članak ne utječe na suprotna pravila unutarnjeg prava prema kojima su sudovi vezani pravnim ocjenama sudova višeg stupnja.”

Iz rješenja proizlazi da je pitanje postavljeno u okviru postupka protiv odluke Hessisches Finanzgerichta (Financijski sud Hessena, Njemačka) kojom se od Suda traži tumačenje odredaba Uredbe Vijeća br. 19/62 (SL 1962, str. 933.) kako bi mogao presuditi u sporu koji mu je vratio žalbeni sud Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud), koji je poništio prethodnu presudu Hessisches Finanzgerichta (Financijski sud Hessena).

Budući da se tumačenje koje je zatražio Finanzgericht (Financijski sud) odnosi na usklađenost s pravom Zajednice razloga zbog kojih je Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud) poništio prethodnu presudu Finanzgerichta (Financijski sud), postavlja se pitanje ne sprječava li se niži sud člankom 126. stavkom 5. Finanzgerichtsordnungena, prema kojem je niži sud vezan pravnom ocjenom koja je osnova poništene presude, da se obrati Sudu s takvim zahtjevom.

- 2 Članak 177. bitan je za očuvanje karaktera prava Zajednice koje je uspostavljeno Ugovorom i čiji je cilj osigurati da to pravo u svim okolnostima ima isti učinak u svim državama Zajednice.

Njegov je cilj izbjegći odstupanja u tumačenju prava Zajednice koje su nacionalni sudovi dužni primjenjivati, ali se njime istodobno nastoji osigurati ta primjena na način da se nacionalnom судu na raspolaganje stavi sredstvo za oticanje poteškoća koje mogu proizaći iz zahtjeva da se osigura puni učinak prava Zajednice u okviru pravosudnih sustava država članica.

Stoga svaka praznina u tako organiziranom sustavu može dovesti do narušavanja učinkovitosti odredaba Ugovora i sekundarnog prava Zajednice.

U tom kontekstu valja ocijeniti odredbe članka 177., kojima se svakom nacionalnom судu bez razlike omogućuje pokretanje prethodnog postupka pred Sudom ako smatra da mu je za donošenje presude potrebna odluka o pitanju.

- 3 Odredbe članka 177. bezuvjetno su obvezujuće za nacionalni sud te mu u skladu s drugim stavkom omogućuju da pokrene prethodni postupak pred Sudom za donošenje odluke o tumačenju ili valjanosti.

Tim se člankom nacionalnim sudovima daje ovlast te im se prema potrebi određuje obveza da upute zahtjev za prethodnu odluku kad sud po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranaka utvrdi da se spor odnosi na jedno od pitanja iz članka 177. prvog stavka.

Iz navedenoga proizlazi da nacionalni sudovi imaju najširu ovlast za pokretanje postupaka pred Sudom ako smatraju da su u predmetu koji se pred njima vodi postavljena pitanja koja se odnose na tumačenje ili ocjenu valjanosti odredaba prava Zajednice u pogledu kojih moraju donijeti odluku.

- 4 Iz tih razmatranja proizlazi da se pravilom nacionalnog prava, prema kojem su sudovi koji ne odlučuju u posljednjem stupnju vezani pravnim ocjenama višeg suda, tim sudovima ne oduzima mogućnost da Sudu upute pitanja o tumačenju prava Zajednice na koje se te pravne ocjene odnose.

Drukčije bi bilo ako bi pitanja koja je uputio sud koji ne odlučuje u posljednjem stupnju u bitnome bila ista kao pitanja koja je već uputio sud koji odlučuje u posljednjem stupnju.

Međutim, sud koji ne odlučuje u posljednjem stupnju, ako smatra da ga pravna ocjena višeg suda može dovesti do presude koja se protivi pravu Zajednice, mora biti slobodan uputiti Sudu pitanja o kojima dvoji.

Da su sudovi koji ne odlučuju u posljednjem stupnju vezani nemogućnošću pokretanja postupaka pred Sudom, nadležnost potonjega da odlučuje u prethodnom postupku i primjena prava Zajednice u svim stupnjevima nacionalnih pravosudnih sustava bili bi ugroženi.

- 5 Stoga valja odgovoriti da se postojanjem pravila unutarnjeg prava prema kojem su sudovi vezani pravnom ocjenom suda višeg stupnja ne može oduzeti ovlast za pokretanje postupaka pred Sudom koja je predviđena člankom 177.

Troškovi

- 6 Troškovi Komisije Europskih zajednica, koja je podnijela očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se.

Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je суду da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

uzimajući u obzir postupovne akte,

saslušavši izvješće suca izvjestitelja,

saslušavši usmena očitovanja Komisije Europskih zajednica i tvrtke Rheinmühlen,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomске zajednice, a posebno njegov članak 177.,

uzimajući u obzir Protokol o Statutu Suda Europske ekonomске zajednice, a posebno njegov članak 20.,

uzimajući u obzir Poslovnik Suda Europskih zajednica,

SUD,

odlučujući o pitanju koje mu je rješenjem od 14. kolovoza 1973. uputio Bundesfinanzhof (Savezni finansijski sud, Njemačka), odlučuje:

Postojanjem pravila unutarnjeg prava prema kojem su sudovi vezani pravnom ocjenom suda višeg stupnja ne može se oduzeti ovlast za pokretanje postupaka pred Sudom Europskih zajednica koja je predviđena člankom 177.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu, 16. siječnja 1974.

[Potpisi]

---

* Jezik postupka: njemački